

بیماری مالاریا چیست؟

مالاریا بیماری انگلی است که در داخل گلبول های قرمز رشد می کند و پس از رشد، تکثیر نموده و موجب پاره شدن گلبول های قرمز و بروز علائم بیماری مالاریا می شود.

• سالانه در سراسر کشور حدود ۲۰۰۰-۱۷۰۰ نفر به بیماری مالاریا مبتلا می شوند.

• بیشترین موارد مالاریا در ایران مربوط به استان سیستان و بلوچستان، هرمزگان و قسمت گرمسیری کرمان می باشد.

علائم بیماری مالاریا چیست؟

بیمار اول احساس سرما کرده و سپس می لرزد و بعد دچار تب شده و آنگاه عرق می کند. علائم بیماری در بیماران مالاریا ممکن است هر روز یا یک روز در میان ظاهر شود.

بیماری مالاریا چگونه منتقل می شود؟

شایعترین و معمول ترین روش انتقال مالاریا از طریق گزش پشه های آنوفل ماده است. وقتی پشه شخصی را نیش می زند خون او را می مکد. اگر شخص مبتلا به مالاریا باشد تعدادی از انگل های داخل خون بیمار در طی گزش وارد بدن پشه شده و در آن تکثیر و رشد می کنند حال اگر پشه آلوده به انگل مالاریا شخص سالمی را نیش بزند، انگل های مالاریا در حین گزش وارد بدن شخص سالم می شوند و این شخص بیمار خواهد شد، همچنین مالاریا می تواند از طریق انتقال خون، استفاده از سرنگ مشترک، و از مادر باردار به جنین نیز منتقل گردد.

علائم بیماری مالاریا شامل:

احساس کسالت، تب، تعریق، لرز، درد دست و پا، سردرد، تهوع و استفراغ و در موارد شدید تشنج، اغما، اختلال هوشیاری و... می باشد

عامل بیماری مالاریا چیست؟

عامل بیماری انگل های تک سلولی از گونه پلاسمودیوم می باشد. در ایران گونه های پلاسمودیوم ویواکس و پلاسمودیوم فالسیپاروم وجود دارند. پلاسمودیوم فالسیپاروم از همه خطرناکتر بوده و اگر درمان نشود باعث مرگ بیمار می گردد.

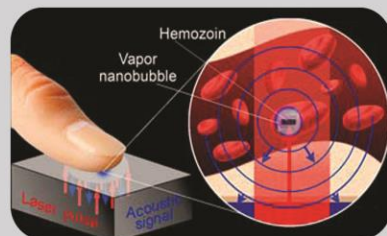
محل های رشد و تکثیر پشه مالاریا کجاست؟

پشه مالاریا در آب تخم ریزی کرده و لارو پشه در آن تکثیر می گردد و متعاقباً تبدیل به پشه بالغ میشود. به آب های محل تکثیر پشه زیست گاه لاروی می گویند. از مهمترین انواع زیست گاه لاروی می توان موارد زیر را نام برد:

هونک ها (بنایی از خاک و سنگ که به منظور جمع آوری آب باران برای مصارف آبیاری و شرب حیوانات استفاده می شود)، برکه ها، حوض های خانگی، آب انبارها، آب جمع شده از باران، فاضلاب حمام، کناره جوی های آب، حاشیه رودخانه ها، کانالهای آبیاری مزارع، چشمه ها، قنات ها، چاه های آب آشامیدنی، باتلاق ها، مزارع برنج، گودالهای آب، مانداب های ناشی از نشت آب کولر و یا جمع شده از شکستگی لوله آب، آب جمع شده در جای پای حیوانات و لاستیک و یا قوطی فلزی دور ریخته و ...

عامل بیماری مالاریا چیست؟

مطمئن ترین راه تشخیص قطعی بیماری مالاریا آزمایش خون است که با استفاده از کیت تشخیص سریع و یا تهیه لام خون محیطی و آزمایش آن قابل انجام می باشد.

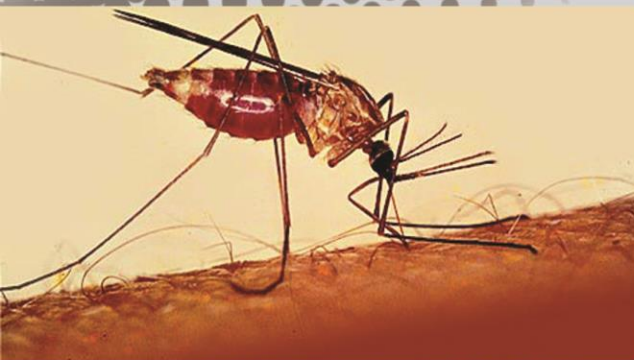
معاونت بهداشت

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی

شهید محلاتی تبریز

تابستان ۹۴

مالاریا

چگونه در حذف بیمار کمک کنیم؟

همه افراد جامعه بخصوص دانش آموزان و جامعه فرهنگی کشور می تواند با مشارکت در موارد زیر به حذف بیماری، سلامت خود، خانواده و نیز سلامت جامعه کمک نمایند:

۱- ارجاع بیماران مشکوک به مالاریا به مراکز درمانی، خانه های بهداشت و یا آزمایشگاه های مالاریا و تشویق بیماران به مراجعه هر چه سریعتر.

۲- کمک به خشک کردن مانداب ها و آب های جمع آوری شده در داخل منازل خودشان و نیز در محیط روستا و شهر.

۳- کمک در باسیل پاشی زیست گاه های لاروی. باسیل را می توانید به رایگان از خانه بهداشت یا مرکز بهداشتی درمانی محل سکونت دریافت نمایید و نحوه استفاده از آن را به آسانی بیاموزید.

۴- تشویق اعضای خانواده و آشنایان به استفاده از ابزار پیشگیری از مالاریا

در صورت بروز تب، احساس کسالت و سردرد بلافاصله به نزدیکترین خانه بهداشت یا مرکز بهداشتی درمانی و یا آزمایشگاه های مالاریا مراجعه نمایید.

درمان بیماری مالاریا چگونه است؟

اگر بیماری سریع تشخیص داده شود بیماری مالاریا به سادگی قابل درمان است که باید زیر نظر درمانگر دوره دیده دوره درمان کامل گردد. البته بهتر است بیماران بدحال و مبتلا به فالسیپاروم بستری شوند.

راه های پیشگیری از بیماری مالاریا کدامند؟

۱- بیماریابی:

تهیه و آزمایش لام خون محیطی از فرد تبدار مشکوک به مالاریا و درمان کامل بیماران مبتلا به بیماری مالاریا

۲- خوابیدن در پشه بند (ترجیحاً پشه بندهای آغشته به سم)

۳- نصب توری به درب و پنجره منازل

۴- استفاده از مواد دور کننده حشرات

۵- پر کردن گودال های آب

۶- استفاده از ماهی گامبوزیا (نوعی ماهی کوچک که سرعت تکثیر می کند و لارو پشه را می خورد)

۷- باسیل پاشی زیست گاه های لاروی:

(ماده ای است که از مواد موجود در طبیعت ساخته شده و موجب از بین رفتن لارو پشه می شود اما هیچ ضرری برای انسان، حیوان و محصولات کشاورزی ندارد)

۸- از بین بردن پشه های بالغ بوسیله سم پاشی در محل های استراحت پشه ها مانند منازل، طویله، حمام، غارها